

MAGYARÁG

VII. No. 43
1938. Febr. 13

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL

A nyugalmat és békét biztosítja az új kormány

A választásokat elhalasztották. A rend érdekében kiterjesztették az ostromállapotot az ország egész területére

Nyugodtan fogadta az ország az intézkedéseket

Ma reggel különkiadásban jelentettük, hogy a Goga-kormány lemondott és Őfelsége nemzeti koncentrációs kormányt nevezett ki. Az új kormány névsora garancia arra, hogy az ország nyugalma és a békéje biztosítva van. Az új kormány tagjai kivétel nélkül fontos nyilatkozatokat tettek a közelmúltban s nyilvánvaló, hogy programjuk ezekhez a nyilatkozatokhoz fog igazodni. Ez adja meg a jogos reményt arra, hogy a Miron Cristea pátriárka vezetése alatt működő kormány az ország nyugalmit, békés munkáját jelenteni

Az új kormány névsora:

Miniszterelnök: Miron Cristea pátriárka.

Helyettes miniszterelnök: Tatarescu.

Külgyminiszter: Antonescu.

Tárcanélküli miniszterek: Averescu, dr. Anghelescu, Iorga, Vaida, Mironescu és Vaitoianu tábornok volt miniszterelnökök.

Belügyminiszter: Armand Calinescu.

Földmívelésügy és ideiglenes szövetkezetek: Ionescu Sinesii (iorgista).

Egészségügyi: dr. Costinescu (liberális).

Munkaügyi: Voicu Nitescu (vaidista).

Közlekedésügyi: C. Angelescu (vaidista).

Kultusz: Iamandi (liberális).

Igazságügyi: M. M. M.

Pénzügy: Cancicov liberális

Ipar- és kereskedelemügyi: Argetoianu.

Nemzetvédelmi: Antonescu tábornok.

Hadfelszerelés államtitkár: Teodorescu tábornok.

Őfelsége beszéde az új kormány tagjaihoz

Este tíz órakor az uralkodó megbízta Miron Cristea pátriarchát az új kormány megalkotásával és miután a kormány összes tagjai a királyi palotában tartózkodtak,

éjjel fél tizenkét órakor az új kormány megtartotta első miniszternácsát Őfelsége II. Károly király elnökletével.

Miután az új kormány tagjai letették az esküt az uralkodó kezébe, Őfelsége a következő beszédet intézte a kormány tagjaihoz:

Urakim!

Rendkívül magaslatos és jelentős pillanatokat élünk a román nemzet történetében. Mély hazaszeretet és a nemzet és a Korona iránti kötelességtudás hatja át önöket akkor, amikor mint az ország hű fiait ezekben a nehéz pillanatokban súlyos feladat teljesítésére vállalkoztak. Az ország a

haza új korszak küszöbén áll. Az igazságtevés, a múlt tévedésének orvoslása, s korrigálása teljes energiát és megfontolt-

A pártok közötti ellenségeskedés megszüntetése

Mironescu beszéde után megkezdődött az új kormány első minisztertanácsa, Őfelsége Károly király elnökletével. Összeállították az új kormányprogramot. Ennek legfontosabb pontja a pártok közötti ellenségeskedés azonnali megszüntetése.

A minisztertanács megállapította, hogy az egymásután következő választások határtalan agitációja olyan ideges és minden békés munkát akadályozó atmoszférát teremtett az országban, amely kényszerítő kötelességé teszi a választások határidő nélküli elha-

ságát igényel. Önök valamilyen segítségre siettek, hogy a nemzeti ujjaéledés, az ország megmentése, tovább-

lasztását. Amikor a kormány már tudatában lesz annak, hogy a békés munka menetét semmi sem akadályozza az országban teljes a nyugalom, akkor fogják majd kiírni az új választásokat.

Külpolitikai, pénzügyi és gazdasági téren a folytonosság és a teljes nyugalom politikáját folytatja az új kormány, amely tisztában van azzal, hogy a pénzügyi, gazdasági fejlődés legfontosabb alapeleme az izgalommentes, nyugodt munka. Ez fogja lehetővé tenni a hadsereg teljes felszerelését és a gazdasági élet ellen-

építése érdekében minden energiájukkal rendelkezésre álljanak.

Rendkívül súlyos feladatunk nagy megértést és a haza iránti mély szeretetet kívánják. Akkor, amikor a román nép fejlődésének új határkövéhez érkezünk, köszönöm uraim, hogy vállalták eme nehéz feladatot és kérem Istent adjon Önöknek erőt, hogy ezt a szép, gazdag, Istenáldotta országot a fejlődés, a nyugalom és a békés munka útjára vezessék.

Őfelsége II. Károly király beszédére az új kormány nevében Mironescu válaszolt.

A beszédeben hangoztatta, hogy az új kormány a haza és a trón szolgálatában mindent meg fog tenni, hogy az uralkodó intencióinak megfelelően az ország népét a boldogulás és a szel-

jövő felé vezesse.

dülését.

Az éjszaka tolymán a Hivatalos Lap rendkívüli kiadásban jelent meg és abban közli Őfelsége II. Károly király rendeletét, amely közli, hogy az ország csendjének, nyugalomának és békéjének biztosítására az ostromállapotot kiterjesztették az ország egész területére és a nyugalom és a béké biztosítása érdekében minden intézkedés a katonai hatóságok kezébe lesz áttéve.

Ugyancsak királyi rendelet jelent meg az új prefektusok kinevezéséről.

(Folyt. az 5-ik oldalon.)

Az új nagyszabású ajándék-akciónk 9. szelvénye

Ajándék-akciónk
szelvénye

9

Kivándó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan megjelölt számokat összegyűjti, részt vesz az „ajándék-akción”

1938. február - március

Inspekcións gyógyszerárak:

Szombat, febr. 12.

Arany Sas, Pista Unirii (volt Szent László-tér) 6. Tel. 574
Oroszlán, Pista M. Viteazul (volt Nagy piac-tér) 14. Tel. 335
Orangyal, Str. Alexandrii (volt Teleki-ucca) 42. Tel. 994
Szent István, Str. Bratianu (volt Szaniszló-ucca) 60.
Korona, Bul. Reg. Ferdinand (volt Fő ucca) 6. Tel. 376

— Piaci tolvajt fogtak el. A rendőrség bünygyi osztályának közgei tegnap délelőtt a piacon egy veszedelmes, keresett piaci tolvajt fogtak el. A veszedelmes tolvajt tegnap teiten érték. Az elfogott tolvaj beismerte, hogy állandó vendége volt a nagypiacnak és lopkodja a kofákat. Kihallgatása során általános derűt keltett, amikor a személyazonosságát igazolása során kiderült, hogy az elfogott tolvaj neve Goga Moise.

— Dr. Lázár Ilie Nagyváradon. Dr. Lazar Ilie, a nemzeti parasztpárt vezetőségi tagja a tegnapi nap folyamán Nagyváradon tartózkodott, ahol megbeszélést folytatott politikai barátaival. A párt központja táviratilag Bukarestbe rendelte és Lazar Ilie a délután folyamán elutazott a fővárosba.

A Berlin-Budapest-Athéni repülőgépek súlyos szerencsétlenség érte. Berlinből jelentik: A dessauai jelentések szerint borzalmas repülőgépszerencsétlenség történt a Junkers művek dessauai repülőterén. A műveknél most készült el az a hatalmas, három motoros utasszállító repülőgép az „JU 90”, amelynek Berlin-Budapest és Athén között kellett volna lebonyolítania a forgalmat. A repülőgépet, amelynek befogadóképessége 40 utas volt, most próbálták ki harmad izben. Négyezer méter magasságban az egyik motor levált a repülőgép testéről. Ez valahogyan kiparirozták, azonban 2 ezer méter magasságban már levált a gép baloldali szárnya és a gép lezuhant. Három pilóta ejtőernyővel még idejében kiugrott, kettő azonban a halálát lelta. A katasztrófa ügyében a német légügyi hatóságok széleskörű vizsgálatot vezettek be.

NYUGALOM, REND, BIZTONSÁG, TÖRVÉNYESSEG

mellett tett megnyugtató kijelentéseket
Biharmegye ujonnan kinevezett prefektusa

Florescu ezredes, Biharmegye prefektusa délelőtt fél 12 órára magához kéréte a nagyváradai sajtó munkatársait. A prefektus a sajtón keresztül felhívást intéz a város lakosságához ismeretve programját, amelynek legegyszerűbb célja a nyugalom és biztonság. A prefektus a következő szavakat mondta a megjelentekhez:

— A politikai változások úgy hozták, hogy Öfelsége a király megbízásából új kormány áll az ország élén, amely engem nevezte ki a vármegye prefektusává. Megbízásom arra irányul, hogy biztosítsam Biharmegye és Nagyvárad közrendjét és nyugalomát. Én katonaruhát viselek, nem foglalkozom politikával és

katonai egyenruhám maga a jogosság garanciája.

Katona vagyok és végrehajtom a törvényes kormány által kapott utasításokat minden részrehajlás és habozás vagy késedelem nélkül. A közvélemény tudomására első sorban azt kívánom hozni, hogy katona prefektus vagyok, egyetlen politikai párt elvét sem teitem magamévá vagy — ha úgy tehetek — minden rend elvét vallom.

Semmi féle párt érdeket nem nézek, teljesítem a kötelességem és eleget teszek a törvényes kormánytól kapott missziómnak.

A kormány — és mint annak megbízottja — előttem és a törvény szerint mindenki egyenlő.

Mindenki, fajra és felekezetre való különbség nélkül a törvény védelme alatt áll és magam fogom személyesen ellenőrizni a törvény és a rendelkezések szigorú és pártatlan végrehajtását. Már eddig is olyan hírek terjedtek el, hogy diktatorikus kormány vette át a hatalmat. Ez a hír hamis.

Ez is a tendenciózus és anarchisztikus hírek arzenáljának egyik terméke. Fel kell tehát

világosítani a közvéleményt és el kell oszlatni a diktatúra vonatkozó tévhitet. A kormány törvényes formák között alkotmányos alapon alakult meg. Attól kapta a kinevezését, akinek kizárólagos joga a kormányt kinevezni.

A törvényesség nem függ a külsőségektől és ruháktól. A kormány elnöke Öszentsége a pátriárka. Öszentsége papi ruhát visel és semmi akadály nincs, hogy én katonai egyenruhát viseljek.

Nem látok semmi okot nyugtalanságra és nem látok semmi féle diktatúrát. Ellenkezőleg

szívünk egész melegevel azon vagyunk, hogy a felzaklatott lelkeket megnyugtassuk, mindent el kell köveinni, hogy a közvélemény ne forrongjon ok nélkül tulzott hírek miatt.

A teljes nyugalom legjobb igazolása, hogy én itt vagyok, aki sohasem foglalkoztam politikával és csak a jogosság és a törvényességért küzdöttem. Természetesen, aki áthágja a törvényeket azok ellen a legszigorúbban és megfélemlíthetetlenül fogunk eljárni.

Nagyon kérem a sajtó munkatársait, hogy dolgozzanak velünk együtt a jogosság és igazságosság szellemében a lelkek megnyugtatója érdekében. Kérem adják meg ezt a támogatást a hatóságoknak, hogy a hatóságok is támogathassák a sajtót és együttműködhesünk a rend fenntartása az anarchia megszüntetése érdekében.

A lelkek ok nélkül vannak felizgatva.

Én a magam részéről jártam nyugaton és mondhatom, hogy sehol sincs nagyobb szabadság mint éppen nálunk. Számítok tehát a sajtó barátságos közreműködésére a lelkek megnyugtatója és a rend és nyugalom érdekében.

A prefektus mélyen átértett szavai valóban megnyugtatóan hatnak a város és a me-

gye egész közvéleményére. Hangoztatta, hogy a törvény előtt és így előtte fajra, felekezetre való különbség nélkül minden állampolgár egyenlő, és az összes állampolgárok nyugodt, zavartalan együttműködését óhajtja, ami önmagában elég arra, hogy a lakosság bizakodva tekintsen a jövő elé.

Falvakon nem politizáló gazdák, városokban nyugdíjas tisztiek és tisztviselők lesznek a vezetők

Armand Calinescu belügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint az összes közigazgatási választásokat elhalasztják. A választásokra előirányzott összeget letétbe kell helyezni a pénzügyigazgatóságon és a nyugtát beküldeni a belügyminiszternek.

A falvakban biróknak lehetőleg olyan gazdákat kell kinevezni, akik eddig pártpolitikát nem folytattak. Városokban az interimár bizottságok élére tekintélyes polgárokat, lehetőleg nyugalmazott tisztakat vagy köztisztviselőket fogunk kinevezni a belügyminiszter rendeletere szerint.

A bukaresti kerületi városházák élére közigazgatási inspektorokat neveztek ki.

Színház

— Operaszték Váradon. Hét fön, február 21-én este fél 8-kor „Aida”, Verdi örökbeű hatalmas operája kerül színre, Bobescu zeneigazgató vezényletével, Lya Pop és Mimi Nestorescu művésznőkkel a főszerepekben. Kedden, március 1-én este pedig Offenbach fantasztikus operája, „Hoffmann meséi” fogják ritka élvezethez juttatni városunk mű és zeneértő közönségét. Ezutál a főszerepek Rózsa Anna és a Bécsből csak ritkán hazalátogató dr. Spataru kezeiben vannak. Jegyek a színház baloldali pénztáránál válíhatók.

Uccai harcok Berlinben?

A német trónörökös puccsáról van szó

A Prager Presse jelentése szerint Potsdammban és Berlinben három hadtest fellázadt. A fellázadt csapatok, amelyek a postát, a rádiót és az elnöki palotát akarták el-

foglalni, összeütköztek a barbaingesekkel. A telefon és rádió összeköttetés rögtön megszakadt. A francia és cseh határ lezárták. Az uccakon súlyos harcok folynak. A toulou-

sei rádió a német cáfolat dacára is fenntartják a hírt, hozzáfűzve, hogy a német trónörökös puccsáról van szó. A trónörökös Svájcha menett.

Akinek a hatóság engedélyezte a férfiruhát

Franciaország legkülönlegesebb „asszonyának” kalandos élete

Párisból jelentik: Franciaországban régen keltett gyilkosság olyan nagy szenzációt, mint az a három revolver lövés, melyekkel Violette Morris, a különködő életmódjáról híres — vagy hírhedt? — atléta egy Le Cam nevű idegen légionistát a másvilágra küldött.

Hatóságilag engedélyezett férfiruha.

Az eset a következőképpen történt:

Három ur egy feltűnően kifestett hölgy társaságában ül, amikor hirtelen összevesznek. A három ur közül az egyik: Violette Morris, aki évekként ezelőtt engedélyt kapott a rendőrségtől, hogy férfiruhában járjon. A férfiruhás Violette olyan hangosan viselkedik, hogy a kávéház üzletvezetője kénytelen többiben is nyugalomra inteni. De nem kevésbé hangos a társaság egy „másik” férfitagja sem, aki heves szemrehányásokat tesz Violette-nek és a „harmadik” urnak, Trobriand bárónak, hogy nem gondoskodik kellően róla. A hangoskodó férfi: Le Cam leszerelt idegenlégionista, aki vérben forgó szemekkel távozik a kávéházból, hogy egy óra múlva besurranjon Violette „lakásába”. A lakás ugyanis egy tutaj, amely állandóan ott ring a Szajnában, mellette egy másik tutaj, mely viszonylag Trobriand báró „lakása”.

Le Cam heves szemrehányásai itt megismétlődnek, majd dulakodásra kerül a sor és ennek folyamán dörög el Violette kezében háromszor a revolver, amely azonnal végez a volt idegenlégionistával.

Violette kihallgatásakor azt vallja, hogy önvédelemből lőtte le támadóját, akinek a zsebében a rendőri hatóság valóban hosszú éles tört talált. De Trobriand báróné, aki a hangos kiáltozásra és dulakodásra a szomszéd tutajházból átröghant, azt állítja, hogy Violette akkor lőtt bele a leszerelt légionistába, amikor az a földön hevert.

Házassági négyes

Trobriand báróné vallomását és szavahihetőségét csak az gyengíti, a rendőrség előtt, hogy az asszony nem jó szemmel nézte férjének barátkozását a külön atlétaival, — mert tudta, hogy Violette erősen pénzeli, akihez azonban, ugylátszik, a kereset nélkül élő Le Camot is gyengéd szálak fűzték.

Ki ez a Violette Moris, a ki sorozatos különködésével már csaknem három évtizede az érdeklődés középpontjában áll?

Régi francia katonatiszt családból származik, 1893-ban született, már 15 éves korában leányok számára egészen szokatlan dolgokat művelt. — Diszkoszot vetett, gátat futott,

súly emelt és már ekkor feltűnt rendkívüli testi erejével.

A világháborúban mint motorkerékpáros katonai szolgálatot teljesített és számos kitértetésben részesült.

La Garconne

A háború után férjhezment egy nagyiparoshoz, de a házasság csakhamar felbomlott.

Rekord rekordra

A sportokban egészen kiváló teljesítményeket nyújt. Rekordok egész sorát dönti meg. Kapitánya egy női futballcsapatnak és a Velodrome d'Hiver hatnapos kerékpárversenyén is gyakran részvesz.

Válása után katonai szolgálatára és sportteljesítményei elismerésül engedélyt kap arra, hogy férfiruhában járjon. Majd automobilüzletet nyit és üzletzárás után fiatal fiukkal a Montparnasse és a Montmarire tánchelyiségeit járja. Életmódja miatt a női sportszövetség kizárja tagjai sorából és ezentúl nem lépheti át a stadionok bejáratát.

Minthogy ez a fordulat életpályájára pontot tesz, autóversenyzőnek csap fel. Hogy feladatának minél jobban megfelelhessen, és a volánt jobban tudja kezelni, műtétnek veti alá magát, mint a klasszikus ókor amazonai. — Páris ismét csak róla beszél. — És egymásután nyeri meg a nehezebbnél-nehezebb versenyeket, úgyhogy a versenyzők első sorában emlegetik.

Knoc out.

Közben afférjai támadnak boxolókkal, akik „illetlen” viselkedést tanúsítanak vele szemben és mindkét affér azal végződik, hogy az „erő-

sebb nemei” knock-outolja.

A válság azonban Violette anyagi körülményeit is kikezdi. De nem hagyja magát. — Hangja egészen csinos — kabarékban lép fel és olyan sike rei vannak, hogy mindenütt ki tűnő szerződések várják, sőt mikrofon előtt is sűrűn szerepel.

Most a „Petite Rocquette” női fegyházban várja gyilkossági ügyének eldőlését. Azonban női ruhát kellett öltönie. És ez mindennél súlyosabb megpróbáltatás lehet számára, mert a boxolókat knock-outoló all round bajnok — egész nap sir.

G. L.

145.000 német emigráns van

A genfi lapok oldalakat szentelnek az emigrációs kérdés rendezésének.

Öt évvel a nemzeti szocializmus győzelme után a német emigráció kérdése még mindig foglalkoztatja az egyes országokat. A Népszövetség székhelyén tizenhárom kormány képviselői jöttek össze, hogy a kérdést megbeszéljék. Ezek az államok Belgium, Anglia, Dánia, Franciaország, Norvégia, Hollandia, Lengyel ország, Portugália, Svédország, Svájc, Spanyolország, Kuba és Csehszlovákia. Megfigyelővel képviseltette magát ezeken kívül az Északamerikai Egyesült Államok. A konferencia célja kettős volt, részint, hogy utlevelet biztosítson a német emigránsok részére, részint, hogy szociális helyzetüket rendezze, amennyiben megengedi számukra a munkavállalást. Hosszas vita folyt az értekezleten arról, hogy mennyi ideig kell egy menekültnek az illető

államban élnie, hogy megkapja ezeket a kedvezményeket. Annak idején Nansen-utlevelet az kapott, aki legalább öt évet élt már egy bizonyos állam területén és ennek számára engedték meg a munkavállalást. Most az a nézet kerekedett felül, hogy német emi-

Kilencévi börtönbüntetést kapott a gyilkos marosmegyei gépész

A marosvásárhelyi esküdtszék napirendjén szereplő utolsó bűnygyben, Rus Ioan idecsi mechanikus állott vádlottként bírál előtt, aki egy korcsmai mulatozás után részeg mámorában agyonszurta Morarean Vasile 27 éves gazdát. A marosvásárhelyi ügyészség akkor letartóztatta a vádlottat, aki azóta vizsgálati fogságban van. A marosvásárhelyi esküdtszék tegnapi hosszas tárgyalás

a tanúk kihallgatása után ítéletet hozott és verdiktjével kilencévi fegyházra és ötezer lei pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, aki az ítéletet megfellebbezte.

Veszek

Ócska ólmo!

Cim a kiaduban

Harcot indítottak a borbély munkások a vasárnapi nyitvatartás ellen

Memorandumot nyújtottak le a munkaügyi miniszternek

Bukarest, febr. 11. Jelentjük, hogy a munkaügyi miniszterium törvényrendeletét készít elő, amely szerint a borbélyüzletek egészségügyi intézményeknek tekintendők és mint ilyenek mentesülnek a vasárnapi munkaszünet kötelezettsége alól.

A készülő dekrétum híre nagy örömet keltett a borbélymunkaadók körében, akik a vasárnapi házi beretválás tisztességtelen versenye ellen kérték a nyitvatartási jogot. Nem így vélekednek azonban a borbélymunkások — akik a vasárnapi munkaszünet érvénybentartását, mint nehezen ki-harcolt jogot követelik.

A borbélymunkások küldöttsége tegnap megjelent a munkaügyi miniszteriumban és memorandumot adott át, amelyben tiltakoznak a vasárnapi munkaszünet megvonása ellen. A borbélymunkások az alábbi indokokat hozzák fel.

1. A vasárnapi munkaszünet megvonása és egy hétköznapi

szünnappal való helyettesítése nem praktikus, mert a borbélymunkások — akiknek jövedelmét a borra való képezi — nem fogadják el a hétköznapi szünetet, mert így jövedelmüktől esnek el és a munkaadók sem fognak beleegyezni abba, hogy hétköznapi apokon a személyzetüket csökkentsék. Ily módon a borbélymunkásoknak semmiféle pihenő napjuk nem lesz.

2. A mai helyzetben vasár- és ünnepnapok előtti esteiken a borbélymunkaadók a megnövekedett forgalomra való tekintettel a munkanélküliek közül segédmunkásokat alkalmaznak — ha viszont vasárnap is dolgozhatnak és naponta kevesebb lesz a munka, még a jelenlegi személyzetből is el fognak bocsájtani és így növekedni fog a munkanélküliek száma.

3. A borbélymunkások felesége és gyermekei nagyobb részt maguk is munkások és alkalmazottak, akiknek csak

vasárnap van szabadidejük. Ha a családfő ezen a napon is dolgozni kényszerül, meglazul a családi kapcsolat, amely a társadalom alapja.

4. A fiatal borbélymunkásoknak vasárnap kell a katonai előképzési szolgálatot teljesíteniük és ezért a munkaadók nem fogják alkalmazni őket. Ez ismét szaporítani fogja a munkanélküliek számát.

A borbélymunkások memorandumja azzal végződik, hogy a munkaszünet megvonása helyett a vasárnapi munkaszünet szigorú ellenőrzésére van szükség.

A munkaügyi miniszteriumban megígérték, hogy a munkások előterjesztését vizsgálat tárgyává teszik.

A fővárosi lapok úgy vélik, hogy a kérdésben közéleti kell keresni. A borbélyüzletek vasárnap délelőtt tartanak nyitva, amint az külföldön is szokás.

tást nyert, hogy ez a különös változás annak tulajdonítható, hogy a gyermek agyában a német ismereteket gyűjtő központ megsérült és ennek következtében a beteg elfelejtette anyanyelvét.

Holnapi számunkban folytatjuk a „RUMBA” nyerőszámainak közlését

Nagy érdeklődéssel kísért ajándékkakciók újabb nyerőszámainak közlését a nagy anyagtorlódás miatt csak a holnapi számunkban folytatjuk, kérjük tehát olvasóinkat, hogy az újabb százas nyerőcsoport közlését kísérik figyelemmel.

Mástélelvi tegyházra ítelt a tábla egy liliumtöröt

Nagyvárad, febr. 11. Oláh Demeter Ősi-telepi munkás alott vádlotként a tábla Bestelei-tanácsa előtt. A vád ellen: liliumtörés. A vádirat szerint erőszakot követett el egy 13 éves leány ellen. A törvényszék Oláh azzal védekezett, hogy a leány önként lett az övé. A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és Oláh Demetert másélelvi tegyházra ítélte. A tábla mai tárgyalásán ezt az ítéletet jóváhagyta.

Szembeszállt a farkasokkal egy pásztor és két fenevadat agyonlőtt

Baltesti-Prahováiból jelentik: Szenzációs farkaskalandban volt része a napokban egy juh pásztornak. A mezőn legelő juhnyáját hat farkasból álló csorda támadta meg. A juhász nem menekült el és hogy megmentse a gondjaira bízott állatokat, szembeszállt a fenevadakkal. Hatalmas botjával sikerült is két farkast leütnie, mire a többiek elmenekültek. Különös szerencse folytán a bátor ember csupán jelentéktelenebb sérüléseket szenvedett és a juhok közül a két megölt vadállattal szemben csak öt pusztult el. Az eset a környéken nagy szenzációt keltett.

Három akasztás egy héten

Három halálraítelt: Franz Bittmann 28 éves bécsi színművész, aki feleségét a harmadik emeletről az uccára dobta, Georg Vogestatier 38 éves és Mathias Grunevald 40 éves karinthiai rablóbandavezér itélete ellen tett semmisségi panaszokat utasította el a legfelsőbb bíróság. Amennyiben a szövetségi elnök nem elnyeli a kegyelmi jogával, mind a három elítéltet még ezen a hé-

Koponya-műtét után eltelejtette német anyanyelvét és románul szólalt meg egy tiucska

Cetatea-Alba, febr. 11. Ritka eset történt az itteni városi kórházban. Egy 8 esztendő, német tiucska szállították be a kórházba. A gyermeket egy ló fejberugta, elvesztette öntudatát és beszélni sem tudott, mert a szerencsétlenség következtében összezuzódott az úgynevezett Broca-központ. A tiucska dr. Smo-

lenschy sebészorvos műtétet hajtott végre és ennek során a fejben egy idegen csontdarabkát helyezt el. Az operáció sikerült és a gyermek életben maradt, eleinte azonban ugylátszott, hogy elvesztette beszédképességét. A műtét után nyolc nappal a tiucska váratlanul egy román dalt kezdett énekelni. Amikor az orvos

megjelent a beteg ágyánál és német nyelven megkérdezte, hogy milyen dalt énekelt, ez románul válaszolt. Az orvos ismét németül intézett hozzá kérdéseket, legnagyobb meglepetésére azonban a fiú saját anyanyelvén nem tudott felelni és a román használatát, amelyet a műtét előtt egyáltalán nem ismert. Megállapi-

OLCSÓ KÖNYVSOROZAT:

5 könyv 15 Lei

7 könyv 20 Lei

5 könyv 15 Lei

I. SOROZAT:

1. János bácsi utazása: **Végig Erdéjen** humoros regény 112 old.
2. **Sors keze** kém regény 96 oldal.
3. **Mesebeli herceg** érdekesítő társadalmi regény 96 oldal.
- 4-5. **Lázadás a lepratáborban** valóság regény, 2 kötet. Részletek az élőhalottak birodalmából, 128 oldal.

5 könyv összesen 432 oldal terjedelemben.

II. SOROZAT:

1. **Egy amerikai detektív bravúrjai** izgalmas gangster regény, 64 oldal.
- 2-3. **Néger bosszúja** a fehér és fekete ember harca a dzsungel mélyén 2 kötet, 128 oldal.
- 4-5. **Haláltánc** regény a kémek életéből (Kedi ezredes, Mata Hari stb.) 2 kötet, 192 oldal.
6. **Szent álarc** háborús regény, 64 oldal.
7. **Bostrány a Luna parkban** cirkusz regény, 64 oldal.

7 könyv összesen 512 oldal.

III. SOROZAT:

1. János bácsi utazásai: **A spanyol polgárháborúban** humoros regény 96 oldal.
2. **Legnagyobb győzelem** sport regény, 64 oldal.
3. **Bűnös szerelem** regény az életből, 64 old.
- 4-5. **Texasi szerelem** egy amerikai szerelem története, 2 kötet 192 oldal.

5 regény 416 oldalon.

Nihetetlen olcsó áron kap izgalmas érdekesítő regényeket

Aki legalább két sorozat regényt vásárol, ingyen kapja lapunk ezévi szépirodalmi könyvnaplóját

Rendelje meg még ma

Kapható a kiadóhivatalban és minden lapárusítónknál. Vidékiek a könyvek árát bélyegekből is beküldhetik.

Őfelsége kiáltványban jelentette be az alkotmány megváltoztatását

(Folytatás az első oldalról)

A hivatalos lap péntek reggeli rendkívüli száma közli Őfelsége II. Károly király az országához intézett kiáltványát.

— 8 éven át, — írja a kiáltvány — minden gondolatomban az ország érdekében az volt, hogy szervezett politikai pártok segítségével vezessem a kormányt. A választási harcok minél több szavazatért azonban végnélküli nyugtalanságot és a nép állandó lelki felzavarását jelentette. Románia örök útja: a haza állandó érdekei az ország megerősítése arra indítottak, hogy megváltoztassam a helyzetet. E parancsoló szükségesség jegyében felelősségteljes emberek minden pártpolitika levetkezésével vállalkoztak arra, hogy a közélet és a közgazdaság politikamentesítését elvégezzék és előkészítsék a szükségletek parancsolta alkotmányos változtatásokat.

Teljes energiával haladok előre utamon a haza érdekében. Éljen Nagyrománia! Károly.

A Tempo jelentése szerint a közgazdasági élet feléledt. Az állampapírok Londonban 10 százalékkal emelkedtek.

Az új kormány rendelete értelmében az összes községekben a főszolgabírók neveznek ki egy bírót és két albirót.

A minisztériumokhoz az államtitkárokat tisztviselőkből fogják kinevezni.

A Timpul jelentése szerint a Goga-kormány bukásához nagyrészt hozzájárult Armand Calinescu belügyminiszternek Őfelségéhez intézett jelentése, amelyben közölte, hogy a cuzista prefektusok nem hajlík végre a miniszter rendfenntartó intézkedéseit, sőt maguk is rendzavarásokat idéznek elő.

Péntek délelőtt beiktatták az igazságügyminiszteriumnál Cancicovot. Junian még nem döntött, hogy elfogadja-e a felajánlott igazságügyminiszteri tárcát.

Gál Zoltán

most megjelent új

Román nyelv-tanfolyama

kapható a

Pásztor Ede cégnél

Ára 120 lei.

Beszámolnak a bukaresti lapok arról is, hogy Victor Antonescu bejelentette, hogy tárcát vállal és

ő lesz az új kormány külügyminisztere.

Őfelsége II. Károly király proklamációt intézett az ország népéhez, amelyben felhívja az ország egész lakosságát arra, hogy mindenben

vesse magát alá az új kormány intézkedéseinek és a rendkívüli időkre való tekintettel, mindenki járuljon hozzá az ország csendjének, békéjének és gazdasági fejlődésének és jövőjének boldogulásához.

A kormány Florescu ezredest nevezte ki Bihar megye prefektusává. Florescu ezredes ma reggel átvette hivatalát.

Lengyel lapok Horthy utjáról

Varsó, febr. 11. Horthy Miklós magyar kormányzó lengyelországi útjával még mindig részletesen foglalkoznak a lengyel lapok. Több lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy a hagyományos lengyel-magyar barátság nem akadémikus jellegű, hanem realitás. Ezenfelül értékes eleme annak az egyensulynak, melyet Európának ebben a részében a két állam biztosít.

A lapok megállapítják továbbá, hogy úgy Lengyelország, mint Magyarország Genf irányában reális politikát folytatnak.

Németországban letartóztatták FRITSCH vezérezredest

A német hivatalos jelentés teljes rendről számol be

Páris, febr. 11. A németországi események tragikus következetességgel követik egymást. A „tisztogatás” munkája az egész ország közvéleményét felkavarja. Egyes városokból, közvetett úton komoly zavargásokat jelentenek, melyet azonban elfojtottak. A kormány teljesen ura a helyzetnek, de súlyos intézkedésekkel kell a belső rendet biztosítani. A különböző távirati irodák egyöntetűen jelentik, hogy a nyugdíjba helyezett német tábornokok csapatostul hagyják el az országot és emigrálnak külföldre. Az emigráció arra a hírre indult meg, hogy a kormány Fritsch vezérezredest a véderő volt főparancsnokát letartóztatta. Ugyancsak letartóztatások történtek nem katonai körökből is.

Hivatalosan cáfolják a zavargások hírét

Berlin, febr. 11. A legutóbbi németországi eseményekkel kapcsolatban a német hivatalos körök a nemzetközi sajtóban hivatalos cáfolatot tettek

közzé. E cáfolat lényegében a következőket tartalmazza: „A nemzetközi sajtóban legutóbb olyan hírek kerültek

forgalomba, mintha az utóbbi hetekben Németországban zavargások lettek volna. E hírek légből kapottak”.

Új óriás látcső, melynek üveglencséje negyven tonna

Newyork, február 11. Mintegy tíz év előtt kétfélmillió dollárnál nagyobb összeget költöttek arra, hogy a kaliforniai Mount Wilson csillagvizsgálóban olyan távcsövet építsenek, amelynek nagyító lencséje 100 inch átmérőjű. A csillagászok csakhamar rájöttek, hogy a 100 inches távcső sem vitt közelebb a világegyetem titkainak megismeréséhez s így felmerült annak szüksége, hogy még ennél is nagyobb távcső készüljön. A kaliforniai csillagvizsgáló szerzett is szinte egyik napról a másikra annyi pénzt, hogy megrendelje a Newyork állambeli Corning városában, az ottani üvegyártól a 200 inches távcső lencséit. A gyár először egy tömegben 110 tonnás üvegdarabot öntött, amit azután addig faragott és csiszolt, míg 40 tonnás lencse lett belőle.

Az öntési munka példátlanul nehéz volt.

Olyan tiszta üveget kellett önten, amelyben folt vagy re-

pedés nincsen. Ezért új, óriási kohókat kellett felállítani, olyanokat, amelyek a 110 tonna üveget egyetlen perc alatt formába öntik. Ha lassabban ment volna az öntés, az először öntött anyag már kihülne valaminél és az utána öntött nem keveredne vele tökéletesen, így a lencse nem lehetett volna folttalan. A nagy munka sikerült, a 40 tonnás lencsét Kaliforniába szállították, felvitték a hegy tetejére s az acélból való távcsőben a helyére illesztették. Most már csak aprólékos munkák vannak hátra — főként a különböző

lencsék és tükrök összhangba hozása okoz nagy és bonyolult munkát, — s így tavasszal megkezdheti munkáját a világ legnagyobb távcsőve.

A nemzetiek győzelmeit jelentenek

Páris, febr. 11. A spanyol nemzetiek jelentése szerint a nemzeti csapatok ismét győzelmet arattak állítólag Terruel körül. A nemzetiek 10 gépfegyvert, 150 puskát és hat ágyút zsákmányoltak, ezen felül birtokukba került 5 lőszer raktár 600 tonna hadianyaggal

Kivégezték a gyilkos budapesti cigányzenészt

Budapest, febr. 11. Varga Pál állásnélküli cigányzenész, aki két évvel ezelőtt meggyilkolta Preisinger budapesti ócskavaskereskedőt, s akit

kötél általi halálra ítélték, pénteken reggel kivégezték. Az ítéletet a halálraítélten a gyűjtőfogház udvarán lőtték végre.

A kiválasztott

— Regény — 46

És ő tudja, — mint ahogy mindenki tudja, anélkül, hogy valamit kezdhetne ezzel a bizonyossággal — hogy a korábban aludni tértek közül követelte el valaki a bűntényt. A rendőrség tehetetlenül áll a gyilkosság előtt. Az a négy egyén... most úgy beszélnek, ahogy Mr. Hale-Storford látja a dolgokat... tehát az a négy egyén, akik között a gyilkost kell keresni, szabadon jár; a törvény nem adja meg neki a jogosan követelt elégtételt. A törvény útján nem bosszulhatja meg felesége halálát. Tehát arra szánja magát, hogy majd ő megbünteti a bűnöst. Valahogy így történhetett: elkezd gondolkodni. Töpreng, tündöklik, minden gondolata a szeretett asszony pusztulása körül jár. A fájdalomtól, a keserűségtől félig tébolyodottan mérlegel, számol, elmélkedik, végül határoz. „Csak ez lehetett”... mutat rá gondolatban felesége testvére. És valami uton-módon megrendezi az autószerencsétlenséget, olyan ügyesen, hogy rá a gyanu árnyéka se essék és a sógornő elpusztul.

— Azonban mi történik a sikerült tettere következő ujjongás után? A doktor ott van, ahol volt. Nyugtalan, beteg agyvelejében újra föltámadnak az emlékek és gondolatok. Fölbukkan benne, hogy hátha hamis volt a gyanuja és nem a sógornő volt a bűnös? Szétnéz. Még három gyanús személyt talál. Az előbbi folyamat újra kezdődik. Megállapítja, hogy az első büntetés nem az igazi bűnöst érte. Mit sem tesz; most az igazival bánt el. Választása az Anstruther-fiura esik. A fiu is elpusztul... Azután, rövid szünet után, újra megindul benne a szörnyű áradat. Gondolkozik és következtet. Gondolatban fölemeli a kezét és ujjaival rámutat az „igazi bűnösre...”

Anthony elhallgatott és aggódó oldalpillantást vetett Heathre.

Heath állát a kezére támasztva, a semmibe meredt.

— Istenem! Ember, de hiszen ez borzalmas — mondta tompa, fénytelen hangon. — Borzalmas! És mi itt ülünk kényelmesen és beszélünk... Miért nem hagyjuk már abba a beszédet? Miért nem cselekszünk már valamit? Miért nem ragadjuk meg azt az észétvesztett ördögöt és pusztítjuk el, vagy zárjuk be olyan helyre, ahol nem árthat többé.

Most már kiabált. Anthony aggódott miatta.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Róna fényképésznél

legolcsóbb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakatalomban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

Keresztény varrónő 30.000 lei értékkel férjhez menne biztos jövedelmű iparoshoz. Levél Fehér rózsá jelíggel a kiadóba. 439

ALLÁS

Keresünk zsidó nőket háztartási munkára, jelentkezni 3-4 között, Pavel ucca 7. I. emelet. 417

Keresünk magas jövedelemmel március 1-re Céháut (Magyarcsaholy) részére megbízható újságárut. Jelentkezni (levélben is) Nagy Lajos megbízottnál, Tásnad. 424

Tehenész ki fejni tud felvétetik. Str. Franklin Benjamin 14. Jelentkezés 5-6 között. 498

Jömegjelenésű intelligens urak ügynöki minőségben nagy kereseti lehetőséggel (Garantált legkevesebb havi 5000 lei jövedelemmel) felvételnek. Cim a kiadóban. 499

ÉTEL-ELADÁS

Kertvárosban telek eladó. Értekezni str. Fazanilor 16 ajtó 2. szám. 500

A francia köpenicki kapitány

Egy széhálmós hónapokon keresztül az orránál fogva vezette a francia hadsereget

Páris, febr. 11. Egész Franciaország annak a széhálmós álörnagynak az esetén nevet, aki hónapokon át az orránál fogva vezette nemcsak Páris környékének katonai hatóságait, hanem a hadügyminisztériumot is. A 0 éves Lucien Drouin, aki már fiatal korában ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy a közérdeklődés központjába kerüljön, néhány hónap előtt egyenruhát rendelt. Vezérkari örnagynak adta ki magát és hadiköltőnységekkel teleaggatott mellel kezdte a párisi környéki kaszárnnyakat inspicálni. Először egy csendőrlaktanya ellenőrzését hajtotta végre teljes sikerrel.

Ezután a köztársasági gárda több laktanyájának meglátogatása következett. Az ál örnagy egyre vakmerőbbé vált

Eladó teljesen új, még nem használt, egy drb. 50-es, egy darab 100-as légfűtéses csibekeltető gép, továbbá egy darab 300-as, egy drb. 500-as, műanya „Kühne” gyártmányok. Eredeti gyári árak. — Csak válaszbélyeggel ellátott, levelekre válaszolok. Fajbaromfi tenyészet, Oradea, Strada Franceză 12.

Szépen fejlett egy éves, fehér „Amerikai Leghorn” tenyész kakasok eladók. Ára darabonként 150 lei. Valódi angol import! Fajbaromfi tenyészet, Oradea, Str. Franceză 12.

Staniol, színes selyem, krepp és tafeti-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piața Mihai Viteazul 4. (Nagypiac.)

LAKÁS

Kiadó szoba, szépen butorozott, különbejáratú, fürdőszobás Gyárfás, Piața Unirii 4. III. emelet. 428

KÜLÖNFÉLE

Elveszett Bolcac Catalina cselédkönyv. Megtalálóját jutassa a kiadóba. 503

Társai, vagy társnőt keresek ki a főzéshez éri, str. Cipariu 25. (v. Hodossy Miklós ucca.) 502

Vendéglő jóforgalmu kiadó brevettel vagy anélkül betegség miatt, ugyanott 1 pár Klick asztal eladó. Cim Str. Wilson 31. 501

keresztül tudta vinni, hogy a francia hadügyminisztérium a pártfogoltjait rendjelekkel tüntette ki.

Drouin „örnagy” vesztét az okozta, hogy túlságosan könnyed és közvetlen modora felűnt a rendőrségnek, igazolásra szólították fel s ekkor kiderült, hogy széhálmós ültette fel a francia hadsereget.

Ellopták egy bál ruhatárát

Bukarest, február 11. Kellemtelen meglepetésben volt része a napokban Bukarestben egy bál résztvevőinek. Legutóbb a „Gib” helyiségeiben táncmulatság volt. Amíg javában folyt a tánc, addig még ismeretlen tettesek behatoltak a felügyelet nélkül hagyott ruhatárba és azt csaknem teljes egészében ellopták. Amikor a mulatság résztvevői a hajnali órákban távozni akartak megleptve kellett tudomásul venniük, hogy kabátjaik eltűntek. A nem mindennapi lopás ügyében a rendőrség nyomozást indított.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUKAREST. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvos tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, víz állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A Románia őrsége szervezet órája. — 18 Tánclemez. 19 Felolvasás. 19.15 Hangképek lemezekkel. 20.15 Felolvasás. 20.30 Régi dalok. 21 Üzenetek. 21.15 Tánczene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. — 13.05 Zongora és énekszámok. 14.30 Hanglemez. 17.17 Vándor Lajos mesél. 18 Mit üzen a rádió? 18.30 Cigányzene. 19.30 Közvetítés a 154 éves Goldberger textilgyárból. 20 A rádió szalonzenekara. 20.40 A tábori levél. Elbeszélés. 21 A hamburgi menyasszony. Operett. 22.50 Hírek. 23.15 Tánclemez. 24 A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. 1.03 Hírek külföldi magyarok számára.

Makulatura

Újságpapír nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA